

PORTRETI NAJISTAKNUTIJIH STVARALACA U HIDROTEHNICI

PROFESOR H.C. DR BRANISLAV ĐORĐEVIĆ – 57 GODINA PLODNOG STVARALAŠTVA I 30 GODINA UREĐIVANJA ČASOPISA 'VODOPRIVREDA'

Jubilej našeg časopisa poklapa se sa jubilejom Urednika: prof. dr Branislav Đorđević trideset godina uspešno uređuje časopis, napunio je 80 godina života tokom koga čitavih 57 godina plodno stvara u hidrotehničkoj struci. To je prigodna prilika da se u ovoj rubrici osvrnemo na životno delo prof. B.Đorđevića. Tu rubriku je svojevremeno on kao urednik i osnovao i u njoj je napisao niz priloga o najistaknutijim stvaraocima u hidrotehnici.

Profesor dr Branislav Đorđević jedan je od vodećih srpskih i afirmisanih svetskih naučnika i inženjera u oblasti hidrotehničke. Redovni je član Akademije inženjerskih nauka Srbije i potpredsednik Naučnog društva Srbije. Smatra se jednim od utemeljivača savremenog kibernetizovanog pristupa Nauci o vodoprivrednim sistemima i prvi je profesor predmeta *Vodoprivredni sistemi*, koga je formirao i u početnim fazama predavao na svim univerzitetima u Jugoslaviji koji su imali studije Hidrotehničke. Sada se taj predmet predaje na svim univerzitetima u okruženju, a izvorno polazište je bila monografija profesora Đorđevića '*Vodoprivredni sistemi*'. Naučnik je sa svetskom reputacijom u oblasti razvoja metoda planiranja složenih hidrotehničkih sistema, o čemu svedoči njegovo kapitalno delo izdato u SAD '*Cybernetics in Water Resources Management*', brojne knjige, monografije i

članci, kao i niz novih metoda planiranja koje je razvio i koje se koriste kod nas i u svetu.

Branislav Đorđević je rođen 11. maja 1938. godine u Skoplju (roditelji Milica i Veljko). Nakon aprilske rata 1941. kao izbeglice prešli su u Srbiju. Osnovnu školu i Gimnaziju završio je u Kruševcu i maturirao 1956. kao jedan od najboljih učenika. U to vreme Gimnazija u Kruševcu bila je proglašena najboljom gimnazijom u Srbiji i on se uvek sa najdubljim poštovanjem seća svojih profesora, za koje je više puta isticao da su, uz roditelje, najzaslužniji za čitav njegov kasniji uspešan život, jer su od njega načinili 'mislećeg intelektualca sposobnog da se dalje samooberazuje – i razmišlja'. Kao učenik dobijao je nagrade za literalne sastave koje je na konkurse slala njegova profesorka srpskog jezika. Mislili su da će se posvetiti književnosti, ali se on, kako je zapisao, odlučio zahvaljujući filmskim žurnalima: udarne vesti su bile puštanja u pogon hidrocentrala i njega je zauvek opčinila slika tog lepog i korisnog sklada reke i ljudskog rada.

Godine 1956. upisao se na Građevinski fakultet u Beogradu, na kome je diplomirao 1961. godine. U to vreme boljim studentima su za diplomske zadatke davani konkretni zadaci i njegov diplomski rad, ocenjen najvišom ocenom, pretočen u Studiju sistema HS DTD u Banatu, bio je polazište za rešenje koncepcije tog hidraulički veoma složenog dela HS DTD. Tokom studija je bio veoma angažovan u studentskim aktivnostima. Bio je student – izabrani član Saveta Univerziteta, potpredsednik Centralnog odbora Saveza studenata Jugoslavije, a bio je i potpredsednik Saveza studenata Beogradskog univerziteta, zadužen za školska pitanja. U tom svojstvu se energično borio na najvišim forumima (čak i u Skupštini Srbije i odborima Savezne skupštine) protiv najavljenih namera uvođenja stepenaste nastave, neuspelog eksperimenta koji je visoko školstvo u jednom periodu doveo na stranputicu. Kasnije se prisećao kako bi ga nakon njegovih istupanja na tim sednicama profesori sa raznih fakulteta tapšali po ramenu, govoreći mu da je on rekao sve ono što je

trebalo da oni kažu. Biti čovek spremam da uvek otvoreno kaže i ono što drugi misle, ali prečekuju, da kaže uljudno, ali vrlo odlučno - smatrao je osnovom ljudskog integriteta.

Magistrirao je na Građevinskom fakultetu u Beogradu 1967. sa tezom iz rečne hidraulike, razmatrajući režim tečenja i taloženja nanosa i dinamizam promena korita u uslovima uspora. Teza je nastala na bazi istraživanja koja je obavio na više akumulacija, kao i na osnovu studija obavljenih u fazi planiranja HE Đerdap, jer je bio deo tima koji je obavljao složene hidrauličke proračune dinamizma zasipanja akumulacije, promene morfologije korita i pojave dodatnog uspora na uzvodnom toku Dunava. Doktorsku disertaciju odbranio je na Građevinskom fakultetu u Beogradu 1974. godine iz oblasti razvoja novih metoda planiranja i optimizacije složenih vodoprivrednih sistema sa akumulacionim basenima uz primenu estimatora kojima se generiše veliki broj sintetičkih hidroloških serija. Ta disertacija je predstavljala prekretnicu u njegovom istraživačkom radu, jer se u njoj, i posebno nakon nje, detaljno posvetio fundiranju jedne nove nauke - Nauke o vodoprivrednim sistemima, koja je zasnovana na principima Kibernetike, Operacionih istraživanja, Nauka o životnoj sredini, Teoriji pouzdanosti, kao i umešnoj naučnoj sintezi svih parcijalno izučavanih hidrotehničkih disciplina. Nagrađen je jugoslovenskim nagradama za najbolju magistarsku tezu i najbolju doktorsku disertaciju.

Od 1962. do 1971. godine radio je u Institutu za vodoprivredu 'Jaroslav Černi', gde je bio šef Odseka za hidroenergetiku. Godine 1971. prelazi na Građevinski fakultet u Beogradu. Za docenta na predmetu *Korišćenje vodnih snaga* izabran je 1975. godine, za vanrednog profesora 1979. godine, a 1984. godine za redovnog profesora za grupu predmeta *Korišćenje vodnih snaga i Vodoprivredni sistemi*. Kao prvi nastavnik formirao je i predavao predmet *Ekološki inženjer*. Stalni je profesor na doktorskim studijama u 'European Center for Peace and Development'. Bio je više godina šef Katedre za hidrotehniku, a bio je i prodekan za naučni rad, član Saveta Univerziteta u Beogradu i više stručnih tela Univerziteta.

Pored matičnog fakulteta predavao je na poslediplomskim studijama na više drugih fakulteta u SFRJ, kao i u Centru za multidisciplinarne studije u Beogradu. Bio je mentor za 26 magistarskih teza i 14 doktorata na svim univerzitetima u SFRJ, jer je svojim predavanjima, koja su studenti veoma cenili, naučnim radovima i knjigama postigao da oblast Teorije vodoprivrednih sistema postane jedna od najzastuplje-

nijih oblasti pri izboru tema za teze i disertacije. Studenti su ga birali za najboljeg profesora fakulteta. Kada su ga intervjuisali za tadašnji studentski list na pitanje kako je uspeo da dobije takvo priznanje odgovorio je: 'Veoma je lako. Profesor treba samo da se stalno prisjeća šta je voleo kod svojih profesora – pa da tako postupa, ali i da se seća šta mu se kod njih nije svidalo, pa da to izbegava'. Eto rečenice nad kojom bi se trebalo zamisliti. Lako komunicira sa ljudima, sve inženjere i studente oslovljava sa 'Ti' i niko se ne ljuti, jer svi znaju da je takav njegov način oslovljavanja izraz najvišeg uvažavanja.

Godine 1999. izabran je za člana Naučnog društva Srbije u kome je sada potpredsednik. 2004. godine izabran je za redovnog člana Akademije inženjerskih nauka Srbije. Senat Univerziteta Sv. Kiril i Metodije u Skoplju dodelio mu je najviše počasno zvanje - Professor honoris causa, koje se dodeljuje po veoma strogim kriterijumima.

Sa promocije u zvanje Professor honoris causa,
Univerzitet Sv. Kiril i Metodije u Skoplju

Naučno angažovanje dr Branislava Đorđevića obuhvata više oblasti hidrotehnike, pri čemu je bitno da je neke od njih on i fundirao svojim radovima: razvoj novih metoda planiranja i optimizacije složenih vodoprivrednih i hidroenergetskih sistema, razvoj metoda operacionih istraživanja koje se primenjuju u upravljanju višenamenskim sistemima, istraživanja hidroenergetskih potencijala i racionalnih metoda njihovog korišćenja u okviru višenamenskih sistema, analiza i alokacija pouzdanosti sistema složenih konfiguracija, istraživanje uticaja hidrotehničkih objekata i sistema na ekološko okruženje i iznalaženje mera njihovog najboljeg usklađivanja, rečna hidraulika i uređenje vodotoka, izrada planskih dokumenata vodoprivrede najvišeg strateškog značaja, itd.

Autor je 315 bibliografskih jedinica iz šireg spektra hidrotehnike. Od toga 9 knjiga kao jedini autor, 8 kao prvi autor, jedna kao drugi autor, dok je u 18 knjiga autor pojedinih poglavlja. Članci su iz širokog spektra hidrotehničkih grana. Rukovodio je izradom niza naučnih projekata u oblasti vodoprivrede i energetike. Sa zapaženim referatima je učestvovao na mnogim naučnim kongresima, a poveravane su mu uloge generalnog izvestioca ili uvodnog predavača na naučnim skupovima u zemlji i svetu. Rukovodio je najvećim nacionalnim projektima u oblasti vodoprivrede i hidroenergetike.

Naučni radovi dr B. Đorđevića mogu se podeliti u više oblasti. Prvu čine radovi u kojima se fundiraju teorijske osnove Teorije vodoprivrednih sistema, kao grane Tehničke kibernetike. U toj grupi su dve knjige: dobro poznata knjiga *Vodoprivredni sistemi* koja je bila polazište za formiranje te naučne discipline i monografija *Cybernetics in Water Resources Management*, izdata u SAD 1993, koja je sa afirmativnim kritikama prikazana u više uglednijih svetskih časopisa, citira se u nizu radova i smatra jednom od baznih monografija u svetu u oblasti vodoprivrednog planiranja. U radovima iz hidroenergetike reprezentne su dvotomna monografija *Korišćenje vodnih snaga I i II*, kao i knjige *Objekti hidroelektrana i Hidroenergetsko korišćenje voda*. Za prve dve knjige autor je godine 1984. dobio Oktobarsku nagradu grada Beograda. U stručnoj javnosti Jugoslavije smatrane su baznim knjigama iz oblasti hidroenergetike i dugo su korišćene i kao udžbenici na svim univerzitetima u SFRJ. U radovima iz domena hidroenergetskih potencijala autor je obradio i sistematizovao sve vodne potencijale SFRJ, dajući i niz metodoloških doprinosova. U toj kategoriji su i tri zapažene monografije u izdanju Crnogorske akademije nauka u kojima se razmatraju vodni i hidroenergetski potencijali Crne Gore i daju nova rešenja za njihovo korišćenje, na način kojim se ti objekti skladno uklapaju u okruženje. Velika grupa radova odnosi se na razvoj novih metoda planiranja vodoprivrednih sistema primenom Operacionih istraživanja. Ta istraživanja autora imala su pionirsку ulogu i sa stanovišta svetske prakse, jer je upravo on, na nizu svetskih kongresa, prikazivao načine rešavanja pojedinih klasa zadataka planiranja i upravljanja. O njegovom ugledu u toj oblasti nauke o vodama govori činjenica da su mu poveravani generalni i uvodni referati na značajnim međunarodnim skupovima (generalni referat na Kongresu o novim metodama planiranja u vodoprivredi u Vašingtonu, referat po pozivu – uvodni u sekciji na Kongresu IWRA-e u Meksiku, referat po pozivu na

naučnom skupu o Operacionim istraživanjima u Budimpešti, itd). Na Kongresu o vodama Jugoslavije, najvećem naučnom skupu koji je održan u SFRJ o oblasti voda, povereno mu je uvodno predavanje *Upravljanje vodama i uređenja voda*, kojim je otvoreno plenarno zasedanje kongresa, u kome su razmatrane nove metode upravljanja koje su primerene narasloj složenosti planiranja u sektoru voda. Na velikom skupu 'Voda za 21. vek' u uvodnom izlaganju je razjasnio suštinu nekih zabluda i dilema u vodoprivrednoj praksi.

U injekciono-oskultacionoj galeriji brane Derdap I

Zalažući se za postepenu kibernetizaciju upravljanja velikim objektima, kako bi im se što bolje iskoristile proizvodne i zaštitne performanse, u novije vreme sa saradnicima radi na izradi i primeni simulacionih i optimizacionih modela za optimizaciju eksploatacije postojećih akumulacija i hidroelektrana, ali i za pouzdanije projektovanje novih objekata. Po upravljačkim modelima koje je uradio sa saradnicima sada se upravlja Hidroelektranama na Trebišnjici, ali se taj pristup koristi i za pouzdanije projektovanje i drugih objekata. Razvio je i više metoda modeliranja hidroloških serija, kako bi se povećala pouzdanost analiza isporuke voda pri planiranju akumulacija. Radovima u oblasti 'mekog računanja', primenom fazi pristupa, pokazao je mogućnosti primene pri rešavanju više klasa zadataka: izbor tipa brane, upravljanje prostorom za odbranu od poplava, primena u zadacima zaštite voda od zagađivanja, itd. Grupom radova je razvio i uveo u praksu planiranja apriorne analize raznih vidova pouzdanosti vodoprivrednih sistema. Ta tema se razmatra u više radova i u monografiji 'Teorija pouzdanost u hidrotehnici'. U više radova su razmatrane mogućnosti primene ekspertnih sistema (ES) za podršku upravljanju. Tim radovima stvorena je metodološka osnova za razvoj više značajnih ekspertnih sistema, koji su realizovali timovi na čijem je čelu bio autor: ES za

planiranje i izbor optimalne varijante mačinske zgrade elektrane, ES za upravljanje složenim kanalskim sistemom sa ustawama, itd. Radeći na nekoliko konkretnih zadataka (regulacija Dunava za obezbeđenje zahtevane plovidbene dubine, prognoza zasipanja Đerdapskog jezera, studija zasipanja akumulacija, itd) autor je učinio značajne pomake u izučavanju rečnog nanosa. U magistarskoj tezi je zaokružio metodiku proračuna ponašanja dvofaznog fluida (voda + nanos) u usporenim uslovima, što je bila teorijska platforma za modeliranje procesa taloženja suspendovanog nanosa u akumulacijama. Jedan je od prvih u svetu koji je merenjem na akumulaciji Jablanica povezao teoriju sa stvarnim ponašanjem mutnih struja u zoni dna jezera. Predložio je promenu koncepcije temeljnih ispusta kako bi se omogućilo ispuštanje mutnih struja tokom povodanja i smanjenje procesa zasipanja akumulacija. Sledi grupa radova, sa saradnicima, kojima se analiziraju mogućnosti skladnog uklapanja vodoprivrednih sistema u ekološko okruženje: naturalna regulacija vodotoka, ispuštanje garantovanih ekoloških protoka, revitalizacija vodotoka uništenih rigidnim regulacijama. Sa grupom saradnika je u više radova definisao bazne postavke sistema za podršku odlučivanju pri oceni bezbednosti brana. Pošto je više od 20 godina bio srpski kopredsednik Komisije za praćenje ponašanja objekata HE Đerdap, zalago se da se unapredi i osavremeni sistem osmatranja na tim objektima, koji treba da preraste u ekspertni sistem za ažurno praćenje podataka merenja i ocenu bezbednosti brana.

Dr B. Đorđević se intenzivno bavio i specifičnim problemima ekonomije vodoprivrednih sistema. Iz te oblasti objavio je i grupu zapaženih teorijskih radova. Metodološki je važna monografija 'Ekonomsko vrednovanje vode i metodika za određivanje naknada za korišćenje i zaštitu voda', kao i radovi o raspodeli investicija u višenamenskim projektima. Inicirajući izradu Vodoprivrednog informacionog sistema Srbije (VISS) B.Đorđević je pisanim radovima definisao bazne postulate na kojima treba da se temelji taj sistem. Uz njegovo vođenje po toj koncepciji je urađen Idejni projekat VISS i započeta realizacija nekih od najvažnijih modula.

U novije vreme je egzaktnim analizama osporio nekritičko glorifikovanje tzv. obnovljivih i ekološki čistih izvora energije. Izvodeći relacije za pokazatelje vremena vraćanja primarne energije koja se mora utrošiti za izradu nekog energetskog uređaja koji se smatra obnovljivim - pokazao je da brojni takvi energetski izvori nisu obnovljivi, jer se više primarne

energije mora da utroši za izradu uređaja nego što iznosi ukupna energija koju će takav uređaj proizvesti tokom čitavog vremena eksploracije. A nisu ni ekološki opravdani, jer se više gasova staklene bašte emituje tokom proizvodnje materijala potrebnih za izradu tih uređaja nego što se uštedi tokom njihovog rada. Upozoravao je na veoma lošu praksu da se nekritičkim lociranjem MHE i na ekološki veoma značajnim malim vodotocima uništava najdragoceniji, neponovljivi ekološki potencijal zemlje za beznačajne energetske dobiti. Te stavove je sistematizovao u zapaženoj monografiji koju je izdala CANU.

Stav prof. B. Đorđevića je da je 'inženjer – inženjer i angažovani intelektualac sve dok može da radi'. Dar da brzo i lako piše dolazi do izražaja i u njegovim britkim polemikama. Dobro upućeni znaju da je B. Đorđević pišući članke o nagoveštenoj prodaji strancima Beogradskog vodovoda (karakteristični naslovi: 'Spasavajmo naše vodovode', 'Da li bi vi prodali vaš krvotok ?'), dajući intervjuje, hrabro pišući i govoreći da je u pitanju korupcija – uzburkao najširu javnost ne samo u Srbiji, već i u regionu i u dijaspori. Ta akcija je spasila vodovod od prodaje multinacionalnoj kompaniji, mada je ugovor bio već spremljen za potpisivanje. Kaže da mu je to jedna od najdražih pobeda u životu.

Dr Branislav Đorđević je od 1961. godine do danas neprekidno angažovan u struci. U nekoj odgovornoj ulozi (planer ili revident) učestvovao je u planiranju i realizaciji svih velikih hidroenergetskih objekata i vodoprivrednih sistema u SFRJ i više velikih sistema u inostranstvu. Nabroјemo samo najvažnije: Studija HS DTD u Banatu; Studija regulacije jugoslovenskog sektora Dunava; hidraulički proračuni zasipanja akumulacije Đerdap 1 i analize uticaja na usporu hidrološki i vodoprivredni delovi projekata akumulacija Vrutci, Gruža, Čelije, Bovan, Prvonek, Barje; Sistem za snabdevanje vodom REIK 'Kolubara' sa akumulacijama

'Paljivi Viš' na Kladnici i 'Stuborovni' na Jablanici; Studija optimizacije HS Severna Bačka; Studija upravljanja HS Južni Banat; Studija optimizacije varijanti sistema na Vrbusu; Vodoprivredna studija i optimizacija sistema 'Rzav'; optimizacija sistema 'Streživo' kod Bitolja; Sistem Mlave; studije uticaja na okruženje više velikih sistema (na r. Bosni, Moravi, Ibru, itd.); optimizacija sistema višenamenskih akumulacija u slivu Vardara, Projekat upravljanja akumulacijama na Trebišnjici. Bio je revident izvestilac ili predsednik stručnog saveta u fazi projektovanja niza hidroelektrana: HE Višegrad, kaskada od tri HE na Neretvi (Grabovica, Salakovac, Mostar), Sistem HE na Morači; RHE Bajina Bašta; HE Đerdap 2 i odlučivanje o dodatnim agregatima; Sistem Gornja Drina (Buk Bijela, Foča, Paunci); Sistem kaskade na Donjoj Drini; Savska kaskada u Sloveniji; Studija uređenje i korišćenja sliva Save; Sistem na Velikoj Moravi; RHE Buk Bijela; itd. Kao konsultant učestvovao je na projektima više velikih višenamenskih sistema u Libiji, Iraku, Peruu, Jordanu, itd. Treba naglasiti da veliku pažnju poklanja uskladištanju inženjerskih projekata i prirode koju, kao pasionirani planinar, voli i poštuje.

Kao vodeći vodoprivredni planer SFRJ bio je angažovan na izradi ključnih strateških planskih dokumenata vodoprivrede Srbije i SFRJ, kao što su vodoprivredne osnove republika i velikih slivova u SFRJ, studije iskoristivih hidroenergetskih potencijala. Obradivač je dela koji se odnosi na vode i vodoprivrednu infrastrukturu u Prostornom planu Srbije i koordinator revizija pri izradi vodoprivrednih osnova Srbije i Crne Gore. Bio je Glavni obradivač Vodoprivredne osnove crnomorskog sliva Crne Gore (1981), čija su strateška rešenja (sa RHE Koštanica, kojom se mire interesi u slivu Drine) ugrađena u Vodoprivrednu osnovu Crne Gore i Prostorni plan, pa se i sada smatraju polazištem za planiranja objekata i sistema. Jedan je od koordinatora (sa N.Sudarom) pri izradi Strategije upravljanja vodama Republike Srpske. Rukovodio je izradom hidroloških osnova svih postojećih i planiranih hidroelektrana u SFRJ i bio Glavni obradivač Studije tehnički i ekonomski iskoristivog potencijala SFRJ. Autor je delova koji se odnose na vode i vodoprivrednu infrastrukturu u većini prostornih planova opština i prostornih planova posebnih namena (akumulacije, koridori, itd.). Bio je na studijskim boravcima i obilascima velikih sistema u Francuskoj, SAD, Španiji, Engleskoj, SSSR-u, Poljskoj, Švajcarskoj, Mađarskoj, Rumuniji, itd.

Bio bi dug spisak profesionalnih i konsultantskih aktivnosti, pa se navode samo one najodgovornije:

ekspert SFRJ u Komitetu za vode OUN u Ženevi, ekspert SFRJ u Komitetu za energetiku SEV-a, Predsednik srpskog dela Komisije za praćenje ponašanja Sistema Đerdap, potpredsednik Republičke revizione komisije, Predsednik Odbora za vodoprivrednu Privrednu komore Srbije, član Upravnog odbora Fonda voda, Predsednik Potkomiteta za analizu uticaja brana na okolinu pri Komitetu za velike brane, ekspert konsultant više velikih preduzeća u Jugoslaviji.

Svima je poznato da je prof. B.Đorđević spasao časopis 'Vodoprivreda' od gašenja, preuzevši njegovo uređivanje u najtežim vremenima pre 30 godina. Njegova deviza je: 'Struka bez uglednog naučnog časopisa nije struka', pa se sve vreme, i nakon odlaska u penziju, borio ne samo za njegov opstanak, već i za podizanje renomea časopisa na nivo najuglednijeg naučnog glasila u celom regionu.

Mora se pomenuti i njegovo dugo i savesno angažovanje u rezervnom sastavu JNA, u kojoj je unapređen u čin majora inženjerije Komandovao je putno-mostnim bataljonom, na vežbama je pravio puteve po Srbiji, a svoju vojnu obavezu je završio na dužnosti pomoćnika komandanta puka. Ima dosta hobija, ali su njegova strast: putovanja, planine i pisanje. Sa suprugom Tatjanom je putovao po mnogim zemljama sveta, a Srbiju i zemlje bivše Jugoslavije su prepešaćili, obilazeći gotovo sve planine Jugoslavije. Nakon putovanja piše zanimljive putopise (ne samo o predelima, nego i o istoriji i kulturi naroda koje obilazi) i rado ih šalje prijateljima.

Dobio je više priznanja: dve nagrade za najbolju magistarsku tezu i doktorsku disertaciju, jugoslovenska nagrada 'Kolubara' za rad iz hidroenergetike, Plaketa Grada Beograda, Oktobarska nagrada Grada Beograda (1984), Orden rada sa zlatnim vencem, izbor za zasluznog ili počasnog člana više naučnih asocijacija, izbor u počasno zvanje 'professor honoris causa', itd. Ali, uvek govori da mu je najveće priznanje prijateljsko uvažavanje sa kojim ga sreću bivši studenti i inženjeri iz drugih država, koji su učili iz njegovih knjiga.

Ovaj kratak prikaz najznačajnijih naučnih, stručnih i pedagoških aktivnosti profesora Đorđevića govori o izuzetnom stavaracu, velikom eruditu i perfekcionisti koji sa nesmanjenim intenzitetom i entuzijazmom radi i bori se za integritet struke već skoro punih šest decenija. Želimo profesoru Đorđeviću krepko zdravlje, da uživa u novim putovanjima sa suprugom Tanjom, da još dugo i plodno stvara i prenosi nam svoje bogato stručno i životno iskustvo.

Tina Dašić